

Drzewa i krzewy dostarczają wielu korzyści mieszkańcom, zarówno na wsi jak i w mieście. Można wymienić wśród nich następujące: kształtowanie krajobrazu, budowanie tożsamości i unikalnego charakteru miejsc, oczyszczanie powietrza z gazów i pyłów, kształtowanie mikroklimatu miasta i gospodarowanie wodą, sprzyjanie aktywnemu trybowi życia, zmniejszanie stresu, stymulowanie interakcji społecznych, tworzenie ładu przestrzennego, tworzenie warunków dla prywatności i komfortu. Korzyści te często są traktowane są jako oczywiste i darmowe. Jednak liczba drzew w wielu miejscowościach w Polsce maleje, a to pogarsza możliwość korzystania z natury przez mieszkańców. Ważnym elementem zarządzania terenami zielonymi jest wycinka, zastępowanie i sadzenie drzew oraz krzewów. Wycinka drzew jest regulowana prawem, określającym procedury i warunki niezbędne do uzyskania zezwoleń. Każda gmina rokrocznie wydaje zezwolenia (liczone w tysiącach) na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości, na wniosek posiadacza nieruchomości, z powodu np. rozbudowy czy zagrożenia. Drzewa są przykładem dobra publicznego i środowiskowego, wymagającego tworzenia norm pozwalających na ich ochronę. W 2017 roku weszły w życie zmiany w ustawodawstwie (a planowane są kolejne), które spowodowały wyraźny wzrost wycinki. Dokładna skala i wpływ tego na korzyści dostarczane przez drzewa i krzewy jest jednak nieznana i celem naszego badania jest zbadanie konsekwencji zmian, które zaszły.

Przedmiotem badań w tym projekcie jest to: w jaki sposób zmiany regulacji prawnych dotyczących wycinki drzew wpływają na decyzje mieszkańców; jakie skutki przynosi wycinka drzew mieszkańców z punktu widzenia korzyści świadczonych przez drzewa i krzewy; jak wyglądają preferencje społeczne dotyczące ograniczeń nakładanych na sferę prywatną, w zakresie drzew i krzewów na prywatnym (nieużytkowanym komercyjnie) terenie. Ponadto sprawdzamy, czy zastosowanie metody grupowej debaty może wpływać na preferencje społeczne. Jak pokazują badania opinii publicznej, połowa Polaków popiera ograniczenia prawa do prywatnych podmiotów do wycinania drzew, podczas gdy druga połowa popiera pogląd liberalny, zakładający brak ograniczeń. Jest to zatem sporna kwestia, a niniejszy projekt pozwoli na zbadanie zarówno kwestii dyskutowanych naukowo jak i ważnych z punktu widzenia życia społecznego.